

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Мігачов В., студент групи МЕН 5/1

Наук. керівник – к.е.н., доцент Христенко О.А.

Миколаївський національний аграрний університет

У процесі поглиблення суспільного поділу праці сільське господарство самостійно вже не може забезпечувати умови власного відтворення. Це зумовлено тим, що розвиток даної галузі все більшою мірою залежить від промисловості, що постачає селу необхідні засоби виробництва. Їх питома вага в структурі спожитих матеріальних ресурсів становить 40 % і більше, тобто темпи й ефективність розширеного відтворення в сільському господарстві значною мірою залежить від розвитку – фондоутворювальних галузей, їх здатності забезпечити його знаряддями і предметами праці в необхідному обсязі, асортименті й якості [1].

Теоретичні, методичні й практичні аспекти механізму підвищення ефективності АПК розглянуті в працях В. Г. Андрійчука, О. А. Бугуцького, М. А. Голика, М. І. Кісіля, В. В. Прядка, П. Т. Саблука, О. М. Шпичака та інших вчених. Проте проблема ефективності – одвічна проблема, що завжди була, є і залишатиметься актуальною.

В умовах ринкової економіки істотно підвищується роль сільського господарства в розвитку і поглибленні міжгалузевих зв'язків у межах агропромислового комплексу. Вироблена у цій сфері матеріального виробництва продукція надходить як сировина у ряд галузей промисловості для переробки, причому частка сільськогосподарської продукції, що використовується для промислової переробки, постійно зростає і нині перевищує 60 %. Зважаючи на досвід індустріально розвинутих країн, в яких даний показник досягає 90 %, а також на сучасні тенденції до прискореного

розвитку переробних виробництв, неважко передбачити, що в майбутньому роль сільського господарства як постачальника сировини зростатиме [3].

Взаємна матеріальна заінтересованість усіх учасників регіональних і господарських організаційних форм агропромислової інтеграції в досягненні високих кінцевих результатів, з одного боку, і кожного з них у зростанні масштабів та ефективності виробництва свого виду діяльності, з іншого, стає тією рушійною силою, яка створює необхідне економічне середовище для ширшого впровадження у виробництво найновіших досягнень науки і передової практики, економічно спонукає забезпечувати пропорційний розвиток сільського господарства і переробної промисловості, бази зберігання продукції та її реалізації. В результаті створюються умови не лише для збільшення обсягу виробництва і поліпшення якості продукції, а й для раціонального використання сировини, забезпечення її поглибленої переробки, розширення асортименту продовольства. Все це зміцнює економіку агропромислових формувань[2].

Важливо зазначити, що створення організаційних форм агропромислової інтеграції та їх удосконалення само по собі не є універсальним засобом для виходу агропромислового виробництва на якісно новий етап розвитку, що відповідає вимогам ринкової економіки. Його висока ефективність може бути досягнута на основі впровадження нових інтенсивних технологій, що забезпечують безвідходність при переробці сільськогосподарської сировини, економію живої й уречевленої праці, скорочення і повну ліквідацію втрат ресурсів та готової продукції. Вирішення цього завдання вимагає постійного наукового забезпечення агропромислових формувань, широкого застосування сучасної обчислювальної техніки, встановлення тісних взаємовигідних виробничо-торгових і наукових зв'язків із зарубіжними партнерами. Все це сприятиме виходу агропромислового виробництва на сучасний світовий рівень [5].

У функціонуючих нині агропромислових формуваннях, насамперед у господарських, досягається реальне поєднання сільськогосподарського і

промислового виробництва. В результаті цього виробництво продукції сільського господарства, її транспортування, переробка і реалізація з відокремлених ланок перетворюється на єдиний виробничий процес, що з економічної точки зору характеризується взаємною матеріальною зацікавленістю і відповідальністю всіх учасників агропромислового виробництва за результати діяльності — виробництво і реалізацію кінцевої продукції [2].

Об'єктивними причинами, що стимулюють розвиток інтеграційних формувань, є: незбалансованість відносин в агропромисловому комплексі; домінування посередників у відносинах сільського господарства з іншими галузями та їх виробничою інфраструктурою; відсутність чіткої державної політики щодо підтримки розвитку аграрних підприємств; слабка наповненість місцевого ринку продукцією власного регіонального виробництва [4].

Стримуючим чинником інтеграції сільськогосподарських виробників як в горизонтальному, так і у вертикальному напрямі є відсутність достатніх ресурсів, які б дозволили їм бути рівноправними партнерами об'єднань. Покращити цю ситуацію можна шляхом участі держави у даних процесах як гаранта майнових та фінансових внесків сільськогосподарських виробників. Окрім того, зважаючи на значний ризик діяльності в аграрній , доцільним було б забезпечення страхових функцій з боку держави.

Список використаних джерел

1. Гладій Н.В. Особливості поглиблення агропромислової інтеграції / Н.В. Гладій // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 55–58.
2. Зубець М. Розвиток інтеграції та інвестиційно-інноваційної діяльності наукових установ в аграрній сфері / М. Зубець // Економіка АПК. – 2013. – №11. – С. 3-9.

3. Саблук П.Т. Формування міжгалузевих відносин: проблеми теорії та методології / П. Т. Саблук, М. Й. Малік, В. Л. Валентинов. – К. ІАЕ. – 2015. – С. 294.

5. Яценко В. М. Формування і розвиток агропромислової інтеграції в Україні / В. М. Яценко // Економіка АПК. – 2014. – №1. – С. 54-60.